

Roll No. 192333

192

Total No. of Questions :27]

[Total No. of Printed Pages :12

SS

2033

ANNUAL EXAMINATION SYSTEM
FUNDAMENTALS OF INCOME TAX
(Business and Commerce Group)

(Taxation Practices Trade)

Paper-III

(Panjabi, Hindi and English Versions)

(Evening Session)

Time allowed : Three hours

Maximum marks : 60

ਨੋਟ : (i) ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਟਾਈਟਲ ਪੰਨੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾ
ਕੋਡ/ਪੇਪਰ ਕੋਡ ਦਾਉਣੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ/ਪੇਪਰ ਕੋਡ
192 ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਜ ਕਰੋ ਜੀ !

ਜਾਂਦੇ :
ਅਪਣੀ ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਪੁੱਛੇ ਪਰ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ/ਪੇਪਰ ਕੋਡ
ਕਾਨੇ ਖਾਨੇ ਮੇਂ ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ/ਪੇਪਰ ਕੋਡ 192 ਅਵਸ਼ਯ ਲਿਖੋ !

Note : You must write the subject code/paper code
192 in the box provided on the title page of
your answer-book.

(ii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਗਿਣਕੇ ਦੇਖ ਲਵੋ ਕਿ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਮੇਤ 30 ਪੰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਠੀਕ
ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਨ !

ਉੱਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ ਲੈਂਦੇ ਹੀ ਇਸਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਿਣਕਰ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਇਸਮੇਂ
ਟਾਈਟਲ ਸਮੇਤ 30 ਪੁੱਛੇ ਹੈ ਏਵਾਂ ਸਹੀ ਕਰਮ ਮੇਂ ਹੈ !

Make sure that the answer-book contains
30 pages (including title page) and are properly
serialled as soon as you receive it.

192-SS-600

[Turn over

- (iii) ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰੀ ਵਿਚ ਖਾਲੀ ਪੰਨਾ/ਪੰਨੇ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਲ ਵੀਡੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਵੀਡਾ ਜਾਵੇਗਾ।
 ਉਤਰ-ਪੁਸ਼ਟਿਕਾ ਮੇਂ ਖਾਲੀ ਖੋਡੇ ਗਏ ਪੁਛ/ਪੁਛੀਂ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਲ ਕ੍ਰਿਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ/ਪ੍ਰਸ਼ਨੀਂ ਕਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜਾਏਗਾ।

Question/s attempted after leaving blank page/s in the answer-book would not be evaluated.

- (iv) ਭਾਗ-I ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 1-1 ਅੰਕ ਦੇ ਹਨ।
 ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਭਾਗ-I ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉਤਰੀਂ ਵਾਲੇ 1-1 ਅੰਕ ਕੇ ਹੈ। ਪ੍ਰत्यੇਕ ਕਾ ਉਤਰ ਏਕ ਵਾਕਯ ਸੇ ਅਧਿਕ ਨ ਹੋ।

Questions of Part-I are of objective type carrying 1 mark each. Answer of each question should not be more than one sentence.

- (v) ਭਾਗ-II ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।
 ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਰੇ।

Part-II ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਖੋਟੇ ਉਤਰ ਵਾਲੇ 4-4 ਅੰਕੀਂ ਕੇ ਹੈ। ਪ੍ਰत्यੇਕ ਕਾ ਉਤਰ ਏਕ ਪ੍ਰਨੇ ਸੇ ਅਧਿਕ ਮੇਂ ਨ ਹੋ। ਇਸ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਡੀ ਆਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਯੋ।

Questions of Part-II are of short answer type carrying 4 marks each. Answer of each question should not be more than one page. Attempt any eight questions from this part.

- (vi) ਭਾਗ-III ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 6-6 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।
 ਹਰੇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੋ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਰੇ।

192-SS

ਭਾਗ-III ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬਡੇ ਉਤਰ ਵਾਲੇ 6-6 ਅੰਕੀਂ ਕੇ ਹੈ। ਪ੍ਰत्यੇਕ ਕਾ ਉਤਰ ਦੋ ਪੰਨੀਂ ਸੇ ਅਧਿਕ ਮੇਂ ਨ ਹੋ। ਇਸ ਭਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਡੀ ਤੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਯੋ।

Questions of Part-III are of long answer type carrying 6 marks each. Answer of each question should not be more than two pages. Attempt any three questions from this part.

ਭਾਗ-I
 ਭਾਗ-I
 Part-I

1. ਫਿਰੀ ਅਮਦਨ ਤੱਕ 60 ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੱਟ ਉਮਰ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਮਦਨ ਵਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ ? 1

ਕਿਨੀ ਆਯ ਤਕ 60 ਵਰ੍ਹੇ ਸੇ ਕਮ ਆਯ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਕੀ ਆਯਕਰ ਸੇ ਛੂਟ ਹੈ ? 1

Up to which income, an individual (Female) less than sixty years of age is free from income tax liability ? 1

2. ਜੇ ਵਰ ਦੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਅਮਦਨ 1,39,836 ਰੁਪਏ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 288A ਤਹਿਤ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇ। 1

ਯਦਿ ਏ ਕੀ ਕੁਲ ਆਯ 1,39,836 ਰੁ. ਹੈ ਤੀ ਧਾਰਾ 288A ਕੇ ਤਹਤ ਪੂਰਨਕ ਮੇਂ ਬਦਲੀ। 1

If A's total income is Rs. 1,39,836 then rounding off under section 288A. 1

3. ਦੋਹਰਾ ਟੈਕਸ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀਡਾ ਗਿਆ ਇਵਾਰਨਾਮਾ ਕੀ ਹੈ ? 1

ਦੋਹਰੇ ਕਾਰੋਰਾਧ ਮੇਂ ਸੁਵਿਥਾ ਦਿਲਾਨੇ ਹੇਨੁ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ ਅਨੁਬੰਧ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹੈ ? 1
 What is agreement for relief from double taxation ? 1

192-SS

[Turn over

(4)

4. ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਤਬਦੀਲ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਤੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣਾ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
ਨੇਨ ਦੇਨ ਕੇ ਫਲਸਰੂਪ ਹਸਤਾਂਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਆਮਦਨ ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਕੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
1
1
- Under which section avoidance of tax due to transaction resulting in transfer of income is taken ?
1
5. ਸ਼ੁੱਧ ਖੇਤੀ ਆਮਦਨ ਕੀ ਹੈ ?
ਸ਼ੁੱਧ ਕੁੱਝ ਆਮਦਨ ਕੀ ਹੈ ?
1
1
- What is net agricultural income ?
1
6. AOP ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
AOP ਕੀ ਕਥਾ ਅਧਿਧਾਮ ਹੈ ?
1
1
- What is meant by AOP ?
1
7. ਸਕਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਦਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ?
ਸਕਲ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਦਿੱਤੇ ਦਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਤੋਂ ਕੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ?
1
1
- Under which section the deductions for donations to political parties out of gross profit is claimed ?
1
8. CBDT ਕੀ ਹੈ ?
CBDT ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ ?
1
1
- What is CBDT ?
1
9. TDS ਕੀ ਹੈ ?
TDS ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ ?
1
1
- What is TDS ?
1
- 192-SS

(5)

10. ਧਾਰਾ 276 ਤਹਿਤ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?
ਧਾਰਾ 276 ਕੇ ਤਹਿਤ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?
1
1
- What punishment is imposed under Section 276 ?
1
- ਭਾਗ-II
ਭਾਗ-II
Part-II
11. ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਾਲ 2012-13 ਲਈ ਅਟਾਰਨੀ ਯੋਗ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ X ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 5,25,064 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇ ।
ਕਰ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਰ੍ਹੇ 2012-13 ਕੇ ਲਿਫ਼ਾਏ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀ ਕਥਾ 5,25,064 ਰੁ. ਹੋਵੇ ।
4
4
- Compute the amount of income tax payable for A/Y 2012-13 when total income of Mrs. X is Rs. 5,25,064.
4
12. ਵਿਕਰਣ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਯੂਨਿਟਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹਾਨੀ ਦਾ ਸੰਮਾਯੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।
ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਯੂਨਿਟਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹਾਨੀ ਦਾ ਸੰਮਾਯੋਜਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਸੰਖੇਪ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ।
4
4
- How can adjustment of loss on sale of units acquired within a period of three months from record date ?
4
- Explain briefly.
4
- 192-SS [Turn over

13. हिंदी साल 2011-12 लਈ आपसल वर दीआं दरं दार
दरलर वर । 4
वितीय वर 2011-12 के लिए आयकर की दरों का वर्णन कीजिए। 4

Discuss the rate of income tax for the Financial year
2011-12. 4

14. श्री ओम राम दार वर निरपारद साल 2012-13 लਈ
आसल वर देखदारी पडार वरें ने वर 4

(i) तुसदी हेंप डेडी आसल 50,000 रुपड़े है; अडे
(ii) शिरु डेडी आसल 2,25,000 रुपड़े है ।
श्री एम हसन का कर-निर्धारण वर 2012-13 के लिए आयकर वायिल
ज्ञार कीजिए यदि 4

(i) उसकी शुद्ध कृषि आय 50,000 रु. है; तथा
(ii) अकृषि आय 2,25,000 रु. है। 4

Calculate income tax liability of Sh. M. Hassan for
the assessment year 2012-13 if 4

(i) His net agriculture income is Rs. 50,000 and
(ii) Non agriculture income is Rs. 2,25,000. 4

15. हिंर हिंअवडी दी वेंल आसल हिंर जामिल बीडी नार दाली
दसिमं दी आसल दार दरलर वरें । 4

एक व्यक्ति की कुल आय में शामिल की जाने वाली दूसरों की आय का
वर्णन कीजिए। 4

Explain the income of other persons to be included in
the total income of an individual. 4

192-SS

16. हिंदु अहिंजाजित परिवार दार वर निरपारद विदे: बीडार नारद
है ? 4

हिन्दू अविभाजित परिवार का कर निर्धारण कैसे किया जाता है ? 4
How tax is assessed of a Hindu Undivided Family ? 4

17. पार 185 दे उतित दरभ दार वर निरपारद वरल दार दरलर
वरें । 4

धारा 185 के अंतर्गत फर्म का कर निर्धारण करने का वर्णन कीजिए। 4
Explain the tax assessment of firm under section 185. 4

18. हिंदु सवट्टिडेंम निरदे दे आधार डे वर निरपारद दार
संशु वरलर वरें । 4

विवेकीय सर्वोत्तम निर्णय के आधार पर कर निर्धारण का संक्षेप में वर्णन
कीजिए। 4

Explain briefly the discretionary best judgement
assessment. 4

19. पडीडुडीआं डे हिंआन डें शिरुं रेंर हिंआन संशुपी संशु डे
डैरम दी वट्टेडी संशुपी वरुंठी नुवडे वी जल ? 4

प्रतिभूतियों पर ब्याज के अतिरिक्त अन्य ब्याज के संबंध में स्रोत पर कर
की कटौती के बारे कानूनी प्रावधान क्या है ? 4

What are the provisions of law regarding deduction of
tax at source in respect of income from interest other
than interest on securities ? 4

20. सभडेंडार वरिमलन दे अपिवागं डे संशुप चववार वरें । 4

समझौता कमीशन के अधिकारों पर संक्षेप में वर्णन कीजिए। 4

Discuss in brief the powers of settlement commission. 4

[Turn over

192-SS

21. ਅਪੀਲਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ ।
4
ਅਪੀਲਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਜ਼ਿਏ । 4
Explain the procedure of appeal to appellate tribunal. 4
22. ਦੂਜੀ ਬਾਰ ਅਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਕਾਸਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ? 4
ਦੂਜੀ ਬਾਰ ਅਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਕਾਸਾਂ ਦੀ ਕੀ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ? 4
What is the provision of punishment under income tax act for second time and subsequent offences ? 4

ਭਾਗ-III

ਭਾਗ-III

Part-III

23. ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 89 (1) ਦੀ ਛੋਟ ਵਿਢੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਵਰਨਣ ਕਰੋ । 6
ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 89 (1) ਦੀ ਛੋਟ ਕਿਵੇਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਵਰਨਣ ਕੀਜ਼ਿਏ । 6

24. ਕੌਣ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿਢੇ ਵਰਗੇ, ਸਮਝਣ ਸਮਝਾਉ । 6
ਕੌਣ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਵਰਨਣ ਕੀਜ਼ਿਏ । 6
How a person can claim relief u/s 89(1) ? Discuss. 6
25. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਟੀਚਰ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਵੇਰਵਾ 31 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਨਿਮਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ :

- (i) ਤਨਖਾਹ 14,100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10% ਰਾਸ਼ੀ ਕੱਟ ਕੇ ਵੈਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ 12% ਐਸਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
- (ii) ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਕੋਈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 18,000 ਰੁਪਏ ਹੈ ।
- (iii) ਵਾਰਡਨਸ਼ਿਪ ਭੱਤਾ 8,400 ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ।
- (iv) 70,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ 12% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ।
- (v) ਮਕਾਨ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਆਮਦਨ (ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ) 29,560 ਰੁਪਏ ।
- (vi) ਡਾਕਖਾਨਾ ਖੱਚਰ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਮ ਤੇ ਵਿਆਜ 300 ਰੁਪਏ ।
- (vii) ਵਿਆਜ (ਸਕਲ) 2,400 ਰੁਪਏ ।
- (viii) ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਕਾਰਜ ਦਾ ਸੇਵਾਵਲ 3,200 ਰੁਪਏ ।
- (ix) ਇੱਕ ਪੱਤਰਿਕਾ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਲਿਖਣ ਲਈ ਮਿਲੇ 3,300 ਰੁਪਏ ।
- (x) ਮੈਡੀਕਲੇਮ ਪਾਲਿਸੀ ਲਈ ਜਨਕਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਚੈਕ ਰਾਹੀਂ ਰੁਪਏ 2,000 ਦਿੱਤੇ ।
- (xi) ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਐਸ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ 60,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਖਵਾਲੀਨ ਲਾਭ ਕਮਾਇਆ ।
- (xii) ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਤੇ 2,520 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ 600 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ । ਉਸਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਤੇ ਕਰ ਮੁਕਤ ਆਮਦਨ ਪਤਾ ਕਰੋ ।

$$3+2+1=6$$

(10)

गुरु नानक देव यूनिवर्सिटी के एक टीचर की वेतन की मदें 31 मार्च 2012 को समाप्त होने वाले वर्ष के लिए नीचे लिखी हैं :

- (i) वेतन 14,100 रु. प्रतिमाह जिसमें से 10% राशि काटकर उसके वैधानिक प्रोवीडेंट फंड में जमा होती है तथा यूनिवर्सिटी द्वारा 12% अंशदान दिया जाता है।
  - (ii) बिना किराये का बंगला जिसके वार्षिक किराये का मूल्यांकन 18,000 रु. है।
  - (iii) वार्डनशिप भत्ता 8,400 रु. वार्षिक।
  - (iv) 70,000 रु. के सरकारी ऋण पर 12% वार्षिक ब्याज।
  - (v) मकान सम्पत्ति से आय (गणना की गई) 29,569 रु.।
  - (vi) डाकघर बचत बैंक में जमा राशि पर ब्याज 300 रु.।
  - (vii) ब्याज (सकल) 2,400 रु.।
  - (viii) परीक्षक के कार्य का मेहनताना 3,200 रु.।
  - (ix) एक पत्रिका में लेख लिखने के मिले 3,300 रु.।
  - (x) मेडीक्लेम पॉलिसी के अंतर्गत सामान्य बीमा निगम को चेक द्वारा 2,000 रु. दिये।
  - (xi) वर्ष के दौरान उसने रिलायन्स कम्पनी के शेयर बेच दिये तथा 60,000 रु. दीर्घकालीन लाभ कमाया।
  - (xii) वर्ष के दौरान उसने अपनी बीमा पॉलिसियों पर 2,520 रु. प्रीमियम दिया तथा अपने निजी उपयोग की पुस्तकों पर 600 रु. व्यय किये।
- उसकी कुल आय, आयकर तथा कर मुक्त आय ज्ञात कीजिए।

$$3+2+1=6$$

192-SS

(11)

The following are the particulars of income of the a GND university teacher during the year ending 31st March 2012.

- (i) Salary Rs. 14,100 per month from which 10% is deducted for statutory provident fund and to which the university contributes 12%.
  - (ii) Rent free bungalow of the annual letting value of Rs. 18,000.
  - (iii) Wardenship allowance Rs. 8,400 per annum.
  - (iv) 12% interest on Government loan of Rs. 70,000.
  - (v) Income from house property (Computed) Rs. 29,560.
  - (vi) Interest on postal saving bank deposit Rs. 300.
  - (vii) Interest Gross Rs. 2,400.
  - (viii) Examinership remuneration Rs. 3,200.
  - (ix) Received Rs. 3,300 for writing articles in a Journal.
  - (x) Paid Rs. 2,000 to GIC (by cheque) under mediclaim.
  - (xi) During the year sold share of Reliance Company and earned a long-term capital gain of Rs. 60,000.
  - (xii) During the year paid Rs. 2,520 as life insurance premium on his own policies and spent Rs. 600 on books purchased for his own use.
- Find out the total income, Income tax and exempted income.

$$3+2+1=6$$

Turn over

192-SS

26. डाइरेक्टर जनरल अडे अपमेटन वमिनलर दे अपिबारां दी
चरचा बरे । 6

डापरेक्टर जनरल तथा आयकर कमिश्नर के अधिकारों की चर्चा कीजिए। 6

Discuss the powers of Director General and Income
Tax Commissioner. 6

27. विद्वेशीं पुरमिडीं हैर वर दपमी दार अपिबार पपुड
रीदर है ? दपमी भंगरु दी बरबन हियी पुरन तुप हैर
मभरु । 6

किन परिस्थितियों में कर वापसी का अधिकार प्राप्त होता है ? वापसी
मांगने की कार्यविधि पूर्णरूप में समझाये । 6

What are the circumstances in which a claim for
refund of tax may arise ? Explain fully the procedure
for claiming a refund. 6